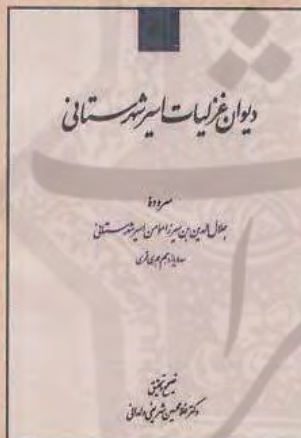

آثار منتشر شده در سال ۸۴

تازه‌های میراث مکتوب

۱. دیوان غزلیات اسیر شهرستانی / جلال‌الدین
بن میرزا مؤمن اسیر شهرستانی؛ تصحیح و تحقیق: دکتر
غلامحسین شریفی ولدانی.

میرزا جلال‌الدین،
فرزند ارشد میرزا مؤمن از
سادات شهرستان (از توابع
اصفهان) و از شاعران
بزرگ سبک هندی
(اصفهانی) در سدهٔ یازده
هجری است. بسیاری از
صاحب‌نظران نام او را
کنار صائب و طالب و
حزین آورده‌اند و با تکریم

و اعزاز از او یاد کرده‌اند. او در زمان خود نیز مورد توجه بسیاری
از شاعران و ادیبان بوده و گویا از راه کتابت کسب روزی
می‌کرده است.

دامنهٔ علم و دانش او به درستی دانسته نیست. اما از
قصایدش که بیشتر در مدح ائمه (ع) است، آگاهی او از علوم
دینی و مسائل عرفانی و فلسفی تا حدودی آشکار می‌شود. او
قدرت فوق‌العاده‌ای در خلق تصاویر و آفرینش ترکیبات نو
داشته است.

ظاهراً جز دیوان اشعارش - که شامل غزلیات، قصایدی در
مدح ائمه (ع) و نیز تعدادی رباعی، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، قطعه
و مثنوی کوتاه می‌باشد - اثر دیگری از وی در دست نیست و
چیزی هم بدو نسبت نداده‌اند.

دیوان غزلیات وی برای اولین بار بر اساس ۶ نسخه معتبر
تصحیح و به چاپ رسیده است.

۱. روضه‌الانوار عباسی / ملامحمد باقر سبزواری؛
مقدمه، تصحیح و تحقیق: اسماعیل چنگیزی اردبالی [چاپ
دوم]

۲. مصابیح القلوب / حسن شیعی سبزواری؛
تصحیح و تحقیق: دکتر محمد سپهری [چاپ دوم]
۳. راهنمای تصحیح متون / جویا جهانبخش [چاپ
دوم]

۴. تنکلوثا / مولف ناشناخته؛ مقدمه و تصحیح:
رحیم‌رضا زاده ملک
۵. جامع التواریخ (تاریخ افرنج، پاپان و قیاصره) /
رشیدالدین فضل‌الله همدانی؛ تصحیح و تحشیه: محمد
روشن

۶. زادالمسافر / ناصر خسرو قبادیانی؛ شرح لغات و
اصطلاحات: سید اسماعیل عمادی حائری، تصحیح و تحقیق:
سید محمد عمادی حائری.

۷. ترجمه اناجیل اربعه / میرمحمد باقر خاتون آبادی؛ به
کوشش رسول جعفریان [چاپ دوم]

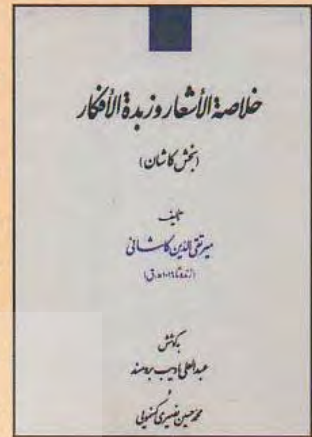
۸. شرح نظم‌النور / صائن‌الدین علی محمد ترکه
اصفهانی؛ تصحیح: دکتر اکرم جودی نعمتی

۹. جامع التواریخ (تاریخ هند و سند و کشمیر) / رشیدالدین
فضل‌الله همدانی؛ تصحیح و تحشیه: محمد روشن

۱۰. جنگنامه کشم / از سراینده ناشناس، جرون نامه /
سرودهٔ قدری شیرازی؛ تصحیح و تحقیق: دکتر محمدباقر
وثوقی و دکتر عبدالرسول خیراندیش

۲. خلاصه الأشعار وزبدة الأفكار (بخش کاشان) / میر تقی الدین کاشانی؛ به کوشش: عبدالعلی ادیب برومند و محمدحسین نصیری کهنمویی.

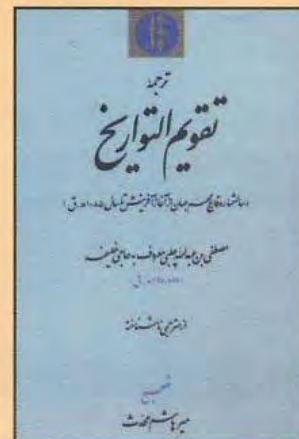

مؤلف، میر تقی الدین محمد فرزند شرف الدین علی حسینی کاشانی معروف به میر تذکره و متخلص به ذکری از شعرای متوسط دوره صفوی (زنده تا ۱۰۱۶ ه.ق) است که با عشق و دلبستگی پایان ناپذیر کتاب تذکره خلاصه الأشعار و

زبدة الافکار را طی نزدیک به ۴۰ سال (از ۹۷۵ تا ۱۰۱۶ ه.ق) جمع آوری کرد و بارها در پی جویی احوال و زندگینامه شعرا، مطالب جدید بدست آورده و به کتاب افزود تا اینکه تدوین نهایی اثر مشتمل بر چهار فصل، چهار رکن، خاتمه و یک ذیل، (۶ جلد) در شرح حال حدود ۶۵۰ شاعر، از گذشته تا معاصران مؤلف صورت اتمام یافت.

بخش پایانی خلاصه الأشعار و زبدة الافکار، شرح حال ۳۸۵ شاعر سده دهم هجری را در بر دارد که از ۱۲ اصل برجها - به گفته مؤلف - به شهرها و نواحی جغرافی مختلف ایران اختصاص دارد که از دیار کاشان شروع و به خراسان ختم می شود.

۳. تقویم التواریخ / مصطفی بن عبدالله چلبی معروف به حاجی خلیفه، از مترجمی ناشناخته؛ تصحیح: میرهاشم محدث (چاپ دوم)

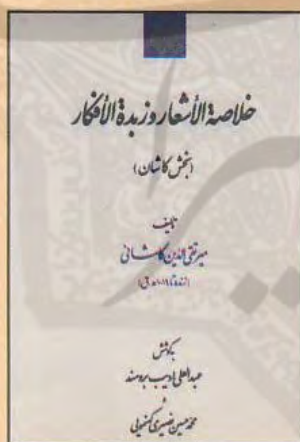
کتاب تقویم التواریخ نوشته مصطفی بن عبدالله ایکنجی - معروف به حاجی خلیفه و ملقب به کاتب چلبی - (۱۰۱۷ - ۱۰۶۷ ه.ق) نویسنده ترک تبار تازی نویسنده

یازدهم هجری و صاحب دائرة المعارف گرانسنگ کشف الظنون می باشد.

در این اثر ثبت رویدادهای مهم جهان از آغاز آفرینش تا ابتدای هجرت نبوی (ص) به صورت گاهشمار و از آن پس تا سال ۱۰۸۵ به صورت سالشمار آمده است. سال زاد و میر اشخاص نامبردار، بعثت پیامبران، ظهور و سقوط سلسله ها، حوادث طبیعی و... را در خود گرد آورده است. خاستگاه حوادث کتاب بیشتر در محدوده جغرافیایی سرزمینهای عثمانی، عراق، عربستان و ایران بوده است.

این کتاب را مترجمی گمنام با بیانی شیوا و روان به فارسی برگردانده است. به نظر می رسد ثبت حوادث سنوات پس از زمان تألیف کتاب - ۱۰۵۸ تا ۱۰۸۵ - توسط مترجم افزوده شده باشد.

۴. جامع التواریخ (تاریخ اغوز) / رشیدالدین فضل الله همدانی؛ تصحیح و تحشیه: محمد روشن

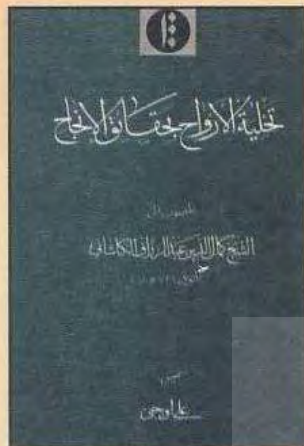

خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی (در گذشته ۷۱۸ ه) طبیب عالم و مورخ دانشمند در سراسر دوره سلطنت غازان خان و جانشین او اولجایتو و در ابتدای سلطنت ابوسعید مقام وزارت ایلخان را داشت.

در این میان جامع التواریخ برجستگی خاصی دارد. البته این اثر تألیف مستقیم خود او نیست، بلکه توسط گروهی از محققان و مترجمان و زیر نظر وی آماده شده است.

اثر حاضر بخش مربوط به تاریخ اغوز است که سراسر انباشته از اساطیر و داستانهای این قوم می باشد. این اثر برای نخستین بار است که بر اساس معتبرترین نسخ تصحیح و به زیور طبع آراسته می شود.

۶. **تحلیه الارواح بحقایق الانجاح / الشيخ**
 کمال الدین عبدالرزاق کاشانی؛ تحقیق: علی
 لوجبی

تحلیه الارواح
 بحقائق الأنجاح اثر
 گرانسنگ منسوب به
 کمال الدین عبدالرزاق
 کاشانی (درگذشته ۷۳۶ هـ
 . ق) است.

این اثر که بنابر
 شواهد و قرائن موجود
 به انگیزه آموزش فلسفه
 تألیف شده، شامل یکدوره

طبیعیات و الهیات و مباحثی در سیر و سلوک و صفات عارفان
 و سالکان است.

از جمله امتیازات این اثر در کنار نثر روان آن این
 است که به طرح اصل مباحث اکتفا و از ارائه اشکالها،
 اعتراضها، شبهات و تشکیکها احتراز شده است. این متن
 مهم برای نخستین بار بر اساس سه نسخه تصحیح و در
 کنار نمایه‌های مفصل کاربردی به پیشگاه علاقه‌مندان
 متون فلسفی عرضه می‌شود.

۵. **المختصر من کتاب السیاق لتاریخ نیشابور /**
 الامام الجاحظ ابوالحسن الفارسی؛ تحقیق: محمدکاظم
 محمودی

این اثر کتابی معتبر
 در تاریخ سرزمین نیشابور
 است. مؤلف این اثر را به
 پیروی از تاریخ نیشابور
 اثر حاکم أبو عبدالله محمد
 بن عبدالله النیسابوری،
 درگذشته به سال ۴۰۵
 هجری، و به منظور ادامه
 ثبت شرح حال مردان
 نامی، وقایع تاریخی،

اجتماعی، اوضاع علمی و ادبی پس از مرگ حاکم نیشابوری
 فراهم آورده و در سال ۵۱۰ هجری تصنیف آن را به انجام
 رسانیده است.

شماری از دانشمندان به تلخیص و اختصار کتاب السیاق
 لتاریخ نیشابور اقدام کردند. اثر حاضر المختصر من السیاق
 یکی از این گزیده‌هاست از محقق ناشناس. در این اثر تذکره‌ها
 و تراجم اشخاص به ترتیب الفبائی گرد آمده است، اما ناقص
 بوده و با حرف (ح) آغاز می‌شود.

گنجینه

